

СТРУКТУРАТА НА HTML ДОКУМЕНТ

Модул 1: HTML

СЪДЪРЖАНИЕ

Файлови разширения на HTML документ.....	3
Елементи на езика HTML	4
Структура на HTML документа	6
Описателна част - секция HEAD	7
Изпълнима част - секция BODY.....	14
Тип на документа.....	15
Най-разпространените декларации на тип на документа	16
Атрибути към HTML елементите	17
Най-често използвани атрибути.....	17

Когато завършите тази лекция:

- *ще запознаете със структурата на езика HTML;*
- *ще познавате отделните части от структурата на уеб страницата;*
- *ще се запознаете с видовете елементи към описателната част на уеб страницата;*
- *ще се запознаете с видовете атрибути към изпълнимата част на уеб страницата.*

Файлови разширения на HTML документ

.html
.htm

Стандартното разширение на HTML страница е **.html** и **.htm**. Разширението **.htm** се използва като алтернатива на **.html** в някои операционни системи и сървъри, които не приемат четирибуквени разширения.

.shtml
.shtm

Разширенията **.shtml** и **.shtm** се използват за HTML страници съчетани с SSI (Server Side Includes).

.xhtml

Разширението **.xhtml** се използва за страници написани на XHTML (Extensible HyperText Markup Language).

Елементи на езика HTML

Под елемент се разбира команда на HTML. Елементът дава възможност да се промени начина, по който изглежда даден текстов документ, когато той се интерпретира от WWW клиент (*Web Browser*).

По този начин всеки един HTML документ се изгражда от HTML елементи. Някои от елементите са част от структурата на HTML документа, останалите представят съдържанието на уеб страницата.

HTML елементите се изписват с *отварящ таг*, *затварящ таг* и *съдържание* помежду им.

<отварящ таг> *съдържание* **</затварящ таг>**

Съществуват два основни типа HTML елементи - *непразни* и *празни*. HTML елемент, който има *отварящ таг* и *затварящ таг* е *непразен*. Елемент, чието описание се задава с отварящ таг се нарича *празен*.

ПРИМЕР ЗА НЕПРАЗЕН ЕЛЕМЕНТ:

`<p> Текст. </p>` елемент за оформяне на текст от тип параграф (абзац)

ПРИМЕР ЗА ПРАЗЕН ЕЛЕМЕНТ:

`
` елемент за преминаване на нов ред

Празните елементи могат да бъдат затваряни (пример: `
`), но това не се изисква в HTML5.

Има ли значение изписването на HTML елементите дали е с малки или големи букви?

HTML5 няма изисквания таговете да са с малки букви, но W3C препоръчва таговете да се изписват в HTML4 с малки букви. Задължително е изписването на таговете с малки букви в доста стриктния XHTML.

Структура на HTML документа

Стандартът HTML специфицира елементи, които разделят документа на *описателна* и *функционална* части. Форматът на един HTML документ е следният:

```
<html>  
  <head>  
    <title>Тук се разполага заглавна информация</title>  
  
  </head>  
  <body>  
  
    Тук се разполага тялото на документа  
  
  </body>  
</html>
```

Описателна част - секция HEAD

HTML е елемент, указващ на WWW клиента, че следва код с HTML описатели. HEAD е заглавен елемент, съдържащ информация за идентифициране на HTML документа. Негови елементи са **<title>**, **<meta>**, **<base>**, **<style>**, **<script>** и **<link>**.

Елемент <title>

Елемент <title> задава текст за заглавие на уеб страницата и се показва в заглавната лента на браузъра. Показва заглавието на страницата в резултата на търсещите машини.

ПРИМЕР ЗА ЕЛЕМЕНТ <TITLE>

```
<title> Заглавие на уеб страница </title>
```

Елемент META

Елемент <meta> не е задължителен, се поставя в секция <head> на документа използва за разполагане на служебна информация.

ПРИМЕР ЗА ЕЛЕМЕНТ <META>

Атрибут **charset** определя кодиране на символите в страницата.

```
<meta charset="UTF-8">
```

Атрибутът **description** спомага за кратко описание на съдържанието на документа.

```
<meta name="description" content="Free Web tutorials on HTML and CSS">
```

Списък от ключови думи за индексирание на документа с помощта на атрибута **keywords**.

```
<meta name="keywords" content="HTML, CSS, XML, XHTML, JavaScript">
```

Името на автора на документа се указва чрез атрибут **author**.

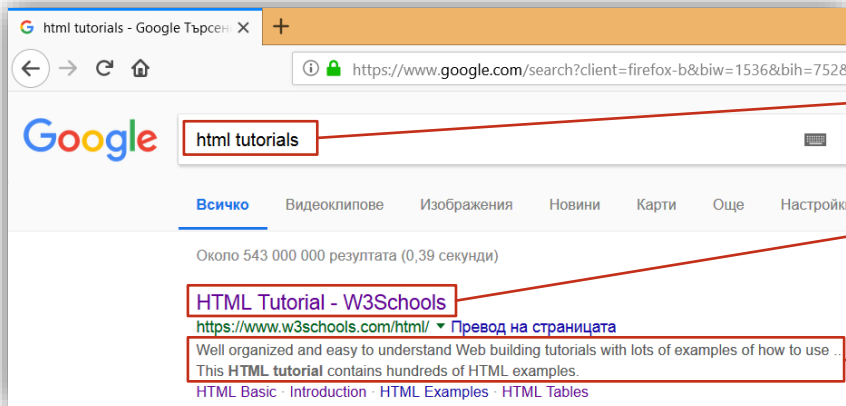
```
<meta name="author" content="Hege Refsnes">
```

Създава **обновяване** на уеб страницата на всеки 30 секунди

```
<meta http-equiv="refresh" content="30">
```

Viewport е към HTML5 и контролира видимата област за потребителя в уеб страницата.

```
<meta name="viewport" content="width=device-width, initial-scale=1.0">
```


Мета елементи за описание на страницата, ключови думи и заглавие на страница са важни при намиране на сайта от търсещите машини.

1. keywords
2. <title>
3. description

Елемент *BASE*

Елемент `<base>` задава базов URL адрес или цел на всички връзки в страницата. Това е празен елемент.

Базови атрибути са:

- ✓ `href` - URL адрес на текущия документ;
- ✓ `URL` - за текущия документ;
- ✓ `target` - прозорец, в който да се зареждат страниците, към които водят връзките в документа.

ПРИМЕР ЗА ЕЛЕМЕНТ `<BASE>`

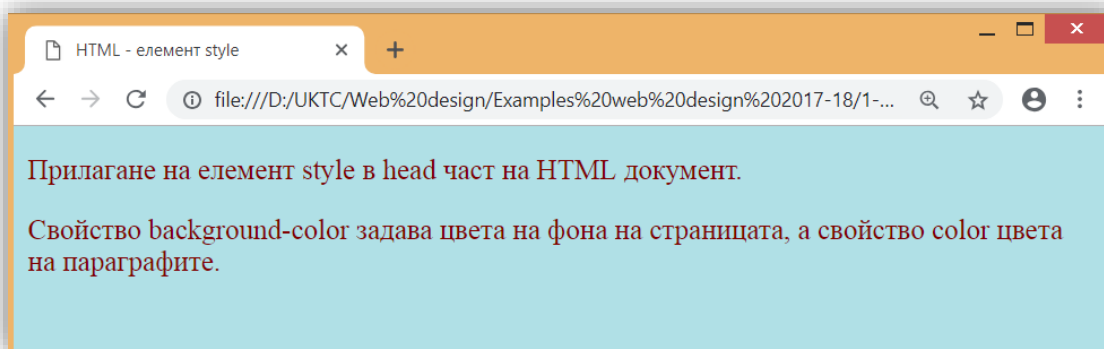
```
<base href="http://www.w3schools.com/images/" target="_blank">
```

Елемент *STYLE*

Елемент `<style>` в `<head>` на HTML документ дефинира CSS код, който влияе върху дадената страница.

ПРИМЕР ЗА ЕЛЕМЕНТ `<STYLE>`

```
<style>  
  body {background-color: powderblue;}  
  p {color: blue;}  
</style>
```

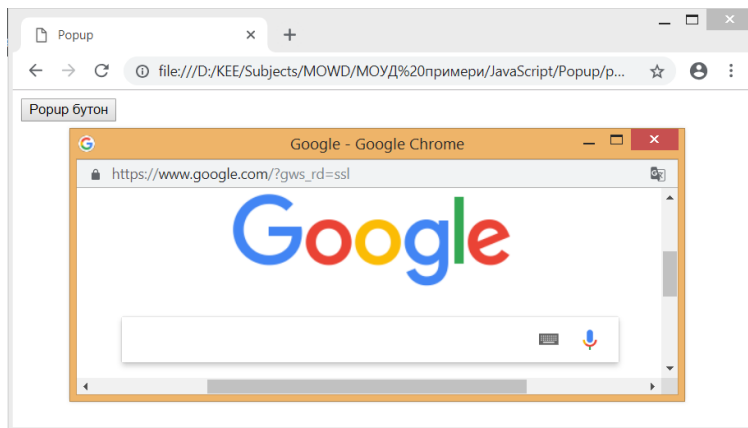

Елемент *SCRIPT*

Елемент `<script>` се използва за дефиниране на JavaScripts код към HTML страницата.

ПРИМЕР ЗА ЕЛЕМЕНТ `<SCRIPT>`

```
<script>  
    function myPopup2() {window.open( "http://www.google.com/", "myWindow",  
        "height = 300, width = 400, left=300, top=100, toolbar, location" )}  
</script>
```


Елемент LINK

Елемент <link> свързва HTML страницата с CSS файл.

ПРИМЕР ЗА ЕЛЕМЕНТ <LINK>

```
<link rel="stylesheet" href="mystyle.css">
```

Също така се използва и за поставяне фавикона към сайта.

ПРИМЕР ЗА ПОСТАВЯНЕ НА ФАВИКОНА

Фавикона в gif файлов формат с размер 16x16px

```
<link rel="icon" href="favicon.gif" type="image/gif" sizes="16x16">
```

Фавикона в png файлов формат с размер 32x32px

```
<link rel="icon" href="favicon.png" type="image/png" sizes="32x32">
```

Фавикона в svg файлов формат без значение за размера

```
<link rel="icon" href="favicon.svg" type="image/svg+xml" sizes="any">
```

Фавикона в ico файлов формат

```
<link rel="icon" href="favicon.ico" type="image/x-icon">
```

Изпълнима част - секция BODY

BODY е втората, най-дълга и съдържателна част на един HTML документ. Това е тялото на документа, където се разполага изобразяваната от WWW клиента информация.

ПРИМЕР ЗА УЕБ СТРАНИЦА СЪС ЗАГЛАВИЕ И ТЕКСТ

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
  <title>Заглавие на веб страницата</title>
</head>
<body>

  <h1> Заглавие </h1>
  <p> Параграф </p>

</body>
</html>
```

Тип на документа

Декларацията `<!DOCTYPE>` определя типа на документа и се поставя в началото на кода на страницата. Типът на документа указва на браузъра как да бъде представена уеб страницата коректно.

Изписването на типът на документа не зависи от големи и малки букви.

ПРИМЕР ЗА РАЗЛИЧНИ ИЗПИСВАНИЯ НА ТИПА НА ДОКУМЕНТА

```
<!DOCTYPE html>
```

```
<!DOCTYPE HTML>
```

```
<!doctype html>
```

```
<!Doctype Html>
```


Най-разпространените декларации на тип на документа

HTML5

```
<!DOCTYPE html>
```

HTML 4.01

```
<!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML 4.01 Transitional//EN"  
"http://www.w3.org/TR/html4/loose.dtd">
```

XHTML 1.0

```
<!DOCTYPE html PUBLIC "-//W3C//DTD XHTML 1.0 Transitional//EN"  
"http://www.w3.org/TR/xhtml1/DTD/xhtml1-transitional.dtd">
```

Атрибути към HTML елементите

Атрибутите представят допълнителна информация към HTML елемента. Те се поставят в *отварящия tag*.

Най-често използвани атрибути

alt	☞ използва се за алтернативен текст на изображение
href	☞ задава URL (уеб адреса) на линк
src	☞ задава URL (уеб адреса) на изображение
title	☞ задава информация за дадения елемент
name	☞ задава име на елемента
width	☞ задава ширина на елемента
height	☞ задава височина на елемента
align	☞ указва на браузъра как да бъде подравнен текста в центъра (center), ляво (left) или дясно (right)
lang	☞ декларира езикът на който е написана информацията във уеб страницата
style	☞ позволява даден CSS стил да бъде приложен към HTML елемент

ПРИМЕР ЗА ПОСТАВЯНЕ НА АТРИБУТ TITLE В ЕЛЕМЕНТ ЗА ПАРАГРАФ <P>

```
<p title="Уроци HTML"> Езикът HTML се използва в WWW от 1990 година. Той е пряк наследник на езика SGML. </p>
```

ПРИМЕР ЗА ПОСТАВЯНЕ НА АТРИБУТ TITLE В ЕЛЕМЕНТ ЗА ПАРАГРАФ <P>

```
<h1 align="center">Hypertext Markup Language</h1>
```

ПРИМЕР ЗА ЕЛЕМЕНТ <A>, КОЙТО СЪЗДАВА ЛИНК И АТРИБУТ HREF

1. Линк с външна връзка /друг уеб сайт/

```
<a href="https://bg.wikipedia.org"> Уикипедия</a>
```

2. Линк с вътрешна връзка /към уеб страница от същия сайт/

```
<a href="contact.html"> Линк от уеб страница Home към Contact </a>
```

ПРИМЕР ЗА ЕЛЕМЕНТ , КОЙТО ВЪВЕЖДА ИЗОБРАЖЕНИЕ И НЕГОВИ АТРИБУТИ

Атрибут **src** задава път до файла на изображението. Атрибут **width** определя ширина на изображението в px и **height** височината на изображението в px.

```

```

1. Изображение от друг сайт

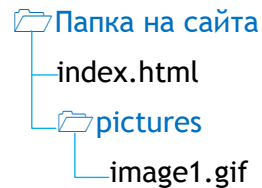
```

```

2. Изображение от папка намираща в същата директория на уеб страницата

```

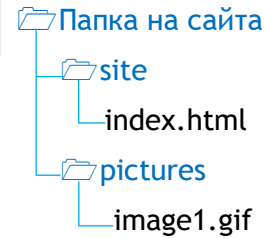
```


3. Изображение от папка намираща в съседна директория

```

```


ПРИМЕР ЗА ДЕКЛАРИРАНЕ НА ЕЗИК В <HTML> ТАГ

```
<html lang="en">
```

След определянето на езика с тире се обозначава страната, като например: `<html lang="en-US">` или `<html lang="en-GB">`.

За български език се задава като `<html lang="bg">`.

За XHTML деклариране на езика се задава по следния начин:

```
<html xmlns="http://www.w3.org/1999/xhtml" lang="en" xml:lang="en">
```

и

```
<html xmlns="http://www.w3.org/1999/xhtml" xml:lang="bg" lang="bg">
```


W3C препоръчва кавички към стойностите на атрибутите за HTML4, но изисква тяхното поставяне за уеб документи с XHTML.

<p title=Уроци HTML> HTML е система от прости команди, които се включват в стандартните текстови документи с цел да се осигури интегрирана визуализация. </p>